

Hamza ERTEKİN
Denetim ve İdare Müdürü
hamzaertekin@bbdas.com.tr

İstanbul, 03 Ekim 2021

**VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİNDE NELER VAR?**

01.10.2021 Tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne verilen "Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" nde yer alan başlıklar aşağıya çıkarılmış olup, devamında özet bilgilere yer verilmektedir. **Buna göre;**

- Ticari Kazancı **Basit Usulde** tespit edilen mükelleflerin bu kazançlarına istisna geliyor,
- "**Sosyal İçerik Üreticiliği**" ile "**Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinden**" elde edilen kazançlara (2021 yılı için 650.000 TL altında kalan) tevkifat yoluyla vergileme usulü getiriliyor,
- **Tarımsal destekleme** ödemelerine gelir vergisi istisnası getiriliyor,
- **Gelir Vergisi Beyannameleri Şubat ayında** verilecek, taksitler Şubat ve Haziran'da ödenecek,
- **Kurumlar Vergisi Beyannamesi**; hesap döneminin kapandığı ayı takip eden üçüncü ayda (Mart ayında) verilecek,
- Cari vergilendirme döneminin **üçer aylık ilk dokuz ayı için geçici vergi beyanı verilecek** olup, dördüncü dönem geçici vergi beyanı kaldırılıyor,
- **Vergiye uyumlu mükellefler** adına yapılmış ancak kesinleşmemiş tarhiyatlar şartın ihlali sayılmayacak,
- Fiziki ortamdan bağımsız olarak **elektronik vergi daireleri** kurulabilecek,
- **Vergi mahremiyetinin kapsamı** genişletiliyor,
- **Yurt dışında bulunan Türk Vatandaşlarına yapılacak tebligatlar**, Gelir İdaresi Başkanlığı aracı kılınmaksızın doğrudan yurt dışı temsilciliklere gönderilebilecek,
- **İlan yoluyla yapılacak 3 bin 600 TL üzeri ilanların** ayrıca internet siteleri üzerinden yapılması gerekecek,
- **Düzeltilme yetkisinin** kullanılması bakımından düzenleme yapmak üzere Gelir İdaresi Başkanlığı'na yetki veriliyor,

Merkez : Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0 212 433 83 00

Fax: 0 212 433 83 03

Antalya İrtibat : Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA

Tel: 0 242 248 26 06

Fax: 0 242 248 66 03

Kayseri İrtibat : Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ

Tel: 0 352 220 50 30

Fax: 0 352 220 50 40

Bursa İrtibat : İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA

Tel: 0 224 240 09 07

Fax: 0 224 240 09 07

Bolu İrtibat : Kıraca Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU

Tel: 0 374 210 10 28

Fax: 0 374 210 10 29

Fethiye İrtibat : Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye / MUĞLA

Tel: 0 507 182 76 79

Ticaret Sicil No : 700923

Mersis No : 0470058081600010

Web : www.bbdas.com.tr

E-mail : info@bbdas.com.tr

- Vergi incelemesine ilişkin değişiklikler yapıyor,
- Kamu Kurum ve Kuruluşları tarafından yapılacak bildirimler, mükellefler tarafından yapılmış bildirim gibi kabul edilecek,
- Elektronik defterlere getirilen berat onaylarının defter tasdik hükmünde olduğu yönünde düzenleme yapıyor,
- Getirilen zorunluluklara uygun düzenlenmeyen elektronik belgelerin hiç düzenlenmemiş belgeler arasında sayılmasına yönelik düzenleme yapıyor,
- Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporu ibrazına bağlı istisna, muafiyet ve indirim haklarının kullanılabilmesi amacıyla zamanında verilmeyen raporların ibrazı için mühlet verilecek,
- Gider Pusulasına yeni düzenlemeler getiriliyor,
- Elektronik kayıtlarla ilgili bazı tanımlar ile ibraz zorunluluğu kanun metnine eklenirken, aracı hizmet sunucularına vergi mahremiyeti getiriliyor,
- Değerleme ölçüleri arasına "Alış Bedeli" eklenilerek, değerlemede esas alınacak "Maliyet Bedelinin" kapsamı hakkında belirlemeler yapılmaktadır,
- Enflasyon Düzeltmesi şartlarının oluşmadığı yıllarda Yeniden Değerleme Yapma imkanı getiriliyor,
- Dileyen mükelleflere amortismanları gün esasına göre ayırma imkanı getiriliyor,
- Tutarı 3 bin lirayı geçmeyen ve tahsil edilemeyen alacaklar şüpheli alacak sayılacak,
- Yenileme Fonunun vergilendirilmesinde yaşanan 3. yılın hesabı konusundaki ihtilafları giderecek düzenleme yapıyor,
- Amortismanına tabi malların sigorta tazminatları konusunda değişikliğe gidiliyor,
- Tekerrür uygulamasında önemli düzenlemeler yapıyor,
- Vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk işleminden sonra, farklı vergi türleri için pişmanlıkla beyanname verilebilecek,
- 5 Bin lirayı aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uzlaşma kapsamına alınıyor,
- Çifte vergilendirme anlaşması hükümlerine göre vergilendirilmediğini ileri süren mükellefler için "Karşılıklı Anlaşma Müessesesi" getiriliyor,
- Sanayi Sicil Belgesine haiz mükelleflerin aldıkları imalat sanayiine yönelik cumhurbaşkanı tarafından belirlenmiş yeni makine ve teçhizatlara uygulanan avantajlı amortisman uygulama süresi uzatılıyor,
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları damga vergisi yönünden resmi daire kapsamına alınıyor,
- Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştirciliğine getirilen kazanç istisnasına paralel KDV istisnası getiriliyor,
- Özel Tüketim Vergi Kanununda yer alan bazı belirlemelerde Cumhurbaşkanı'nın yetkileri artırılıyor,
- Varlık Yönetim Şirketlerinin vergi istisnaları yeniden düzenleniyor,
- Nakdi sermaye artırımları nedeniyle uygulanan indirimin yurt dışından getirilecek sermayelere artırımlı uygulanmasına yönünde düzenleme yapıyor,
- Yatırıma Katkı Tutarının %10'luk kısmının borçlara mahsup imkanı getiriliyor.

Makalenin Tamamına www.bbdas.com.tr Adresinde "Makaleler" Bölümünden Ulaşılabilecektir

1- Ticari Kazancı Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflerin Bu Kazançlarına İstisna Uygulaması Getiriliyor:

- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerinin bu kazançlarına istisna getiriliyor.
- Düzenleme 2021 yılı kazançlarına da uygulanmak üzere Kanunun yayım tarihinden itibaren yürürlüğe girecek.
- Basit usulde vergilenmekte olan mükellefler artık yıllık gelir vergisi beyannamesi vermeyecekleri gibi, başka gelirleri nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesi verseler bile, basit usul kazançlarını beyannameye dahil etmeyecekler.
- Basit usul mükelleflerin defterlerinin tutulduğu meslek odalarına ait bürolarda 3568 sayılı kanuna göre yetki almış yeterli sayıda meslek mensubu çalıştırma zorunluluğu kaldırılıyor.

2- Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinden Elde Edilen Kazançlar Tevkifat Yoluyla Vergilendirilecek:

- Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan (2021 yılı için 650.000 TL) tutarın altında kalan,
- İnternet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden istisna ediliyor.
- Bu istisnadan faydalanılabilmesi için Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şartı getiriliyor.
- Bankalar, bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve Gelir Vergisi Kanunu'nun "muhtasar beyanname" ve "vergi tevkifatının yatırılması" başlıklı maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlü olacak.
- Mükelleflerin, düzenleme kapsamı dışında başka faaliyetlerinden kaynaklanan kazanç ya da iratlarının bulunması istisnadan faydalanmalarına engel olmayacak.
- İstisnaya ilişkin şartların taşınmadığının tespit edilmesi halinde eksik tahakkuk etmiş olan vergi, vergi ziyaı cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil edilecek.
- Cumhurbaşkanı, düzenlemedeki tevkifat oranını her bir faaliyet türü için ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye, bir katma kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkili olacak.
- Kazançları, Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan (2021 yılı için 650.000 TL) tutarı aşanlar ile gelirlerini bankadan tahsil etmeyenlere bu istisna hükmü uygulanmaz.

3- Tarımsal Destekleme Ödemelerine Gelir Vergisi İstisnası Getiriliyor:

- Tarım sektörü ve çiftçilerin desteklenmesi için kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan destekleme ödemeleri, gelir vergisinden istisna tutulacak ve bu ödemelerden herhangi bir vergi kesintisi yapılmayacak.
- Buna göre 94'üncü maddenin birinci fıkrasının 11 numaralı bendinin (d) alt bendinde yer alan çiftçilere doğrudan gelir desteği ve alternatif ürün ödemelerinden tevkifat yapılmasını sağılan ibareler madde metninden çıkarılıyor.
- Değişiklik öncesinde bu tür gelirler üzerinden %4 tevkifat yapılıyordu ve yargı bu vergilemeyi kabul etmiyordu.

4- Gelir Vergisi Beyannamesi Verme ve Taksit Ödeme Süreleri Yeniden Belirleniyor:

- Yıllık gelir vergisi beyannameleri izleyen yılın *Şubat* ayının başından yirmibeşinci günü akşamına kadar verilecek,
- Düzenleme öncesi bu beyannameler Mart ayında veriliyordu.
- Yıllık beyanname ile bildirilen gelir üzerinden tahakkuk ettirilen gelir vergisi, *Şubat ve Haziran* aylarında iki eşit taksitte ödenecek.

5- Cari Vergilendirme Döneminin Üçer Aylık İlk Dokuz Ayı İçin Geçici Vergi Beyanı Verilecek Olup, Ekim-Kasım-Aralık Aylarına İlişkin Dördüncü Dönem Geçici Vergi Beyanı Verilmeyecek:

- Düzenlemeyle cari vergilendirme döneminin ilk dokuz ayı, üçer aylık dönemler itibariyle geçici vergi dönemleri olarak belirlenecek.
- Cari vergilendirme dönemi içindeki üç, altı ve dokuz aylık periyodlar üçer aylık geçici vergi dönemi olacak,
- İlgili takvim yılı veya hesap döneminin son üç aylık (Ekim-Kasım ve Aralık) dönemi ise geçici vergi dönemi kapsamında sayılmayacak, madde kapsamındaki mükellefler tarafından bu dönem için geçici vergi beyannamesi verilmeyecek.

6- Vergiye Uyumlu Mükellefler Adına Yapılmış Ancak Kesinleşmemiş Tarhiyatlar Vergiye Uyumlu Mükellefler İçin Aranılan Şartın İhlali Sayılmayacak:

- Düzenleme öncesinde, beyana tabi vergi türleri itibariyle ikmalen, resen veya idarece yapılmış ancak kesinleşmemiş (dava safhasında olsa bile) tarhiyatlar şartın ihlali sayılarak vergiye uyumlu mükelleflere tanınan indirimden yararlanılamıyordu,
- Yeni düzenleme, kesinleşmiş tarhiyatlar şartın ihlali olarak sayılacak olup, henüz kesinleşmemiş tarhiyatlar şartın ihlali olarak sayılmayacaktır,
- Ayrıca kesinleşen bir tarhiyat olması durumunda dahi, bu tarhiyatın indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan indirim tutar sınırının %1'ini aşmaması halinde şart ihlal edilmiş sayılmayacağı yönünde değişikliğe gidiliyor.
- Örneğin 2021 yılı için uygulanabilecek indirim tutarı sınırı olan 1.500.000 TL nin %1'i olan 15.000 TL ye kadar yapılan tarhiyatlar, şartın ihlali olarak sayılmayacaktır.

- Yapılan tarhiyatın indirimden yararlanıldıktan sonra kesinleşmesi durumunda yararlanılan indirimin mükelleften geri alınmasına ilişkin hüküm, madde metninden çıkarılıyor. Kesinleşmiş tarhiyat bulunmaması kuralı, vergi beyannameleriyle sınırlandırılacak.

7- Fiziki Ortamdan Bağımsız Olarak Elektronik Vergi Daireleri Kurulabilecek:

- Fiziki ortamdan bağımsız olarak elektronik ortamda vergi dairesi kurulabilecek.
- Elektronik ortamda kurulan vergi dairelerinin diğer vergi dairelerinin şubesi olarak belirlenerek mükelleflere hızlı ve etkin hizmet verilebilmesinin sağlanması, vergi dairesince yapılan işlemlerin elektronik ortamda kurulan vergi daireleri tarafından da yerine getirilmesini temin edecek düzenlemeler yapma konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki veriliyor.

8- Vergi Mahremiyetinin Kapsamı Genişletiliyor:

- Gelir İdaresi Başkanlığının görev alanına ilişkin işlerde hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar ile hizmet alımı yapılanların ortak ve yöneticileri de öğrendikleri sırlar ve gizli kalması gereken diğer hususlar açısından getirilen yasaklara, bu görevlerinden ayrılışları dahi uymak zorunda olacaklar.

9- Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarına Yapılacak Tebligatlar, Gelir İdaresi Başkanlığı Aracı Kılınmaksızın Doğrudan Yurt Dışı Temsilciliklere Gönderilebilecek:

- Yabancı memleketlerde bulunan Türk vatandaşlarına yapılacak tebligatlar, Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilmeksizin, vergi dairesi başkanlıkları veya defterdarlıklar tarafından doğrudan yurtdışı temsilciliklerine gönderilecek.

10- İlan Yoluyla Yapılacak 3 Bin 600 TL Üzeri İlanların Ayrıca İnternet Siteleri Üzerinden Yapılması Gerekecek:

- 3.600 Türk lirasından fazla vergi veya vergi cezasına taalluk ettiği takdirde, ilan yazısı Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri açısından Gelir İdaresi Başkanlığının, diğerleri için ilgili idarenin resmi internet sitesi üzerinden de duyurulacak.

11- Düzeltme Yetkisinin Kullanılması Bakımından Gelir İdaresi Başkanlığı'na Düzenleme Yapma Yetki Veriliyor:

- Gelir İdaresi Başkanlığı, vergi ve mükellefiyet türü ile düzeltmeye konu tutarı ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak düzeltme yetkisinin devredilmesi ile düzeltmenin bağlı olunan vergi dairesi dışındaki vergi daireleri tarafından yapılmasına izin vermeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olacak.

12- Vergi İncelemesinin Mükellefin İşyerinde Yapılması Esası Kaldırılarak, Uzaktan Vergi İncelemesi Yapılabilmesine Yönelik Düzenlemeler Yapılıyor:

- Vergi incelemesinin mükellefin iş yerinde yapılması esası kaldırılarak, dairede yapılması yönünde değişikliğe gidiliyor,
- İncelemenin dairede yapılacak olmasının, mükellefin iş yerinde yapılacak tespitlere mani olmayacağı yönünde düzenleme yapılıyor,
- Mükellef ve vergi sorumlusunun talep etmesi, iş yerinin müsait olması durumunda inceleme iş yerinde de yapılabilecek,
- Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenecek.
- Ticari faaliyetlerin icrasında değişen iş yeri kavramı, vergi incelemesine taraf olan mükelleflerin büyük çoğunluğunun elektronik defter ve belge kullanması, dijital olarak veri depolama olanaklarının çeşitlenmiş olması, incelemelerin daha çok teknolojik ekipmanlar kullanılmak suretiyle yapılması, inceleme süreçlerinin dijital ortama taşınması gibi gelişmelerin "*uzaktan incelemeyi*" mümkün hale getirdiği gerekçesiyle, teklifle, vergi incelemesinin uzaktan yapılabilmesine yönelik düzenlemeler yapılıyor.
- İncelemeye tabi olana, vergi incelemesinin konusu ve incelemeye başlanıldığı hususu bir yazı ile bildirilecek. Yazının bir örneği bağlı olduğu birime ve vergi dairesine ayrıca bildirilecek.

13- Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından Yapılacak Bildirimler, Mükellefler Tarafından Yapılmış Bildirim Gibi Kabul Edilecek:

- Hazine ve Maliye Bakanlığı, mükelleflerin bildirmeye mecbur olduğu bilgilerin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından Bakanlığa yazılı veya elektronik olarak bildirilmesi durumunda, bu bildirim mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul etmeye, bu şekilde kabul edilecek bildirimleri faaliyet konusu, gelir unsuru ile mükellefiyet, vergi, iş yeri ve şirket türlerini ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak tespit etmeye ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olacak.

14- Elektronik Defterlere Getirilen Berat Onaylarının Defter Tasdik Hükmünde Olduğu Yönünde Düzenleme Yapılıyor:

- Fiziki ortamda tutulan defterlerde bulunan tasdik zorunluluğuna benzer şekilde, Hazine ve Maliye Bakanlığının Ticaret Bakanlığı ile müştereken veya kendisi tarafından belirlediği usul, esas ve süreler dahilinde söz konusu defterler için berat alınması veya defterlerin onaylanması tasdik hükmünde sayılacak; berat alınması ve onay işlemlerinde belirlenen usul, esas ve süreler uyulmaması halinde ise defterlerin tasdik ettirilmemiş sayılacak.

15- Getirilen Zorunluluklara Uygun Düzenlenmeyen Elektronik Belgelerin Hiç Düzenlenmemiş Belgeler Arasında Sayılmasına Yönelik Düzenleme Yapılıyor:

- Mükelleflere kullanma mecburiyeti getirilen belgelerin, öngörülen zorunlu bilgileri taşınamaması halinde bu belgelerin vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılması uygulaması kapsamına elektronik belge olarak düzenlenmesi gereken belgeler de dahil ediliyor.

16- Yeminli Mali Müşavir Tasdik Raporu İbrahimine Bağlı İstisna, Muafiyet ve İndirim Haklarının Kullanılabilmesi Amacıyla Zamanında Verilmeyen Raporların İbrası İçin Mühlet Verilecek:

- Yararlanılması, yeminli mali müşavirlerce düzenlenmiş tasdik raporu ibrazı şartına bağlanan muafiyet, istisna, zarar mahsubu ve benzeri konularda, tasdik raporunun gerekli süre içerisinde ibraz edilmemesi durumunda, mükellefe tebliğ edilmek şartı ile 60 günlük bir mühlet verilecek ve bu süre içinde verilmesi halinde tasdik raporunun zamanında verilmiş sayılacak.

17- Gider Pusulasının Kapsamı Genişletilerek Yeni Düzenlemeler Yapılıyor:

- Kanunda; “vergiden muaf esnafa” düzenlenecek belge olarak tanımlanan gider pusulası bundan böyle, “VUK kapsamında belge düzenlemek zorunda olmayanlar” a düzenlenecek belge olarak değişikliğe gidilerek, kapsamı genişletilmektedir,
- Gider pusulasına da faturada olduğu gibi, 7 gün içinde düzenleme mecburiyeti getiriliyor, bu süre içinde düzenlenmeyen gider pusulaları hiç düzenlenmemiş sayılacak,
- Yapılan düzenlemeyle, maddede sayılan durumlarda ödemelerin banka, ödeme kuruluşları, PTT aracılığıyla yapıldığı durumlarda bunlar tarafından düzenlenen dekont gibi belgelerin gider pusulası yerine geçen belge olarak kabul edilmesi, ayrıca gider pusulası düzenlenmemesi öngörülüyor.
- Tüketiciyi Koruma Kanunu kapsamında, gider pusulası düzenleme mecburiyetinde olanlara yapılan mal iadelerinde; banka, PTT ve diğer ödeme kuruluşları aracılığı ile yapılan ödemeleri tevsik eden belgelerin gider pusulası olarak kabul edilmesi, ayrıca gider pusulasının düzenlenmesine gerek olmadığı öngörülüyor.
- VUK kapsamında belge düzenlemek zorunda olmayan kamu kurum ve kuruluşlarının tabi oldukları mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptıkları işler ve sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler gider pusulası hükmünde olacağı düzenlenmektedir.
- Bu düzenlemeler öncesinde, Kanunda sayılmasa da, kira ödemeleri vb. durumlarda ödemeler bankalar aracılığıyla yapılsa da, ayrıca gider pusulası düzenlenmesi gerekiyordu.
- Kanunda sayılmasa da; nihai tüketiciler ve diğer belge düzenlemek zorunda olmayanlardan yapılan mal iadeleri durumunda Tebliğ de yer alan (KDVGUT, I/B-11) düzenlemeler çerçevesinde gider pusulası düzenlenmesine devam edilecektir.

- Bu düzenlemeler öncesinde özellikle kat karşılığı inşaat işlerinde, arsa sahibinin vergi mükellefi olmaması durumunda, gider pusulası düzenlenmesi gerektiği yönünde idarenin görüşü olsa da, bu yükümlülüğe uyulmaması nedeniyle kesilen Özel Usulsüzlük cezalarında, arsa sahibinin vergiden muaf esnaf olmadığından bahisle cezalar iptal edilebiliyordu. Bu düzenleme ile artık, arsa sahipleri belge düzenleme zorunluluğu kapsamı dışında kaldığı netleştikten, gider pusulası düzenlenmesi gerektiği yönünde kanuni altyapı oluşturulmuş olduğundan, kesilecek cezaların mahkemeler tarafından iptali zorlaşacağından, müteahhitlerin bu hususa özellikle dikkat etmeleri menfaatlerine olacaktır.
- Diğer bir ifade ile; gider pusulasının düzenlenmediği veya hiç düzenlenmemiş sayıldığı durumlarda özel usulsüzlük cezası kesilebilmesinin yasal zemini oluşturulmaktadır.

18- Elektronik Kayıtlarla İlgili Bazı Tanımlar İle İbraz Zorunluluğu Kanun Metnine Eklenirken, Aracı Hizmet Sunucularına Vergi Mahremiyeti Getiriliyor:

- “Elektronik defter beratı” ile “elektronik muhasebe fişi” tanımları VUK Mükerrer 242’inci maddeye ekleniliyor,
- Elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, imzalanması, iletilmesi ve saklanması hususlarından herhangi biri için hizmet verme konusunda yetkilendirilenlerin ortak, yönetici ve çalışanları da vergi mahremiyeti kapsamına alınmaktadır.
- “Yetki” başlıklı Mükerrer 257’inci maddede yapılacak değişiklik ile, Hazine ve Maliye Bakanlığı’na defter ve belgelerin elektronik ve diğer dijital ortamda ibraz edilebilmesi yönünde düzenleme yapmaya yetki verilmektedir.

19- Değerleme Ölçüleri Arasına “Alış Bedeli” Eklenilerek, Değerlemede Esas Alınacak “Maliyet Bedelinin” Kapsamı Hakkında Belirlemeler Yapılıyor:

- Değerleme Ölçüleri başlıklı VUK 261’inci maddesine “Alış Bedeli” de eklenilmektedir.
- Maliyet Bedeli başlıklı VUK 262’inci maddesine, değerlemede maliyet bedeline eklenilebilecek giderler belirlenmektedir.
- Yapılan bu genel düzenleme çerçevesinde geçerliliğini yitirecek “Gayrimenkullerde Maliyet Bedeline Giren Giderler” başlıklı 270’inci madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

20- Enflasyon Düzeltmesi Şartlarının Oluşmadığı Yıllarda Yeniden Değerleme Yapma İmkânı Getiriliyor:

- Enflasyon düzeltmesi esaslarına geçilmesi nedeniyle, uygulama imkanı kalmayan Yeniden değerlendirme müessesesi, enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönemlerde isteğe bağlı olarak uygulanmak üzere yeniden ihdas edilmektedir.
- Değer artışı tutarı üzerinden %2 vergi ödenmesi gerekmektedir.

21- Dileyen Mükelleflere Amortismanları Gün Esasına Göre Ayırma İmkânı Getiriliyor:

- Mükellefler aktifine yeni kaydedecekleri iktisadi kıymetler için, bu kıymetlerin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayrılabilir, bu kıymetlerin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayrılabilir, bu kıymetlerin aktifte kaldığı süre kadar gün esasına göre amortisman ayrılabilir,
- Binek otomobilleri için bu yöntem kullanılamayacak, bunlar için kıst amortisman uygulamasına devam edilecek,
- Mükellefler, Maliye'nin iktisadi kıymetleri için tespit ve ilan ettiği faydalı ömürlerden kısa olmamak, bu sürenin iki katını ve her halükarda 50 yılı geçmemek üzere amortisman süresini her yıl için aynı oran olmak kaydıyla serbestçe belirleme imkânı getiriliyor.

22- Tutarı 3 Bin Lirayı Geçmeyen ve Tahsil Edilemeyen Alacaklar Şüpheli Alacak Sayılacak:

- Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede olan **3.000 TL'yi aşmayan alacakların** şüpheli alacak sayılacağı hükme bağlanıyor.
- Düzenleme ile işletme hesabına göre defter tutan mükelleflere de, şüpheli alacaklara ilişkin hükümlerin uygulanması imkânı tanınmaktadır.
- Düzenleme öncesinde bu yönde bir tutar belirlemesi bulunmadığından, mükellefler tarafından tereddüt yaşanmaktaydı.

23- Yenileme Fonunun Vergilendirilmesinde Yaşanılan 3. Yılın Hesabı Konusundaki İhtilafları Giderecek Düzenleme Yapılıyor:

- İktisadi kıymetlerin satılması ve bu kıymetlerin yenilenmesinin zaruri görülmesi halinde, satıştan doğan kar 3 yıl süreyle özel bir fon (yenileme fonu) hesabında tutulabiliyor, yeni alınan iktisadi kıymetlerin amortismanları bu fondan mahsup ediliyor, kullanılmayan bu fon tutarı 3. yılın geliri sayılarak beyannameye dahil edilerek vergilendiriliyordu.
- 3 yılın hesabı konusunda Maliye ile mükellefler arasında ihtilaf oluşmaktaydı.
- Yargıya taşınan bu ihtilaflarda; Maliye bu 3 yılın satışın yapıldığı yıldan başladığı, yargı ise satışın yapıldığı tarihi takip eden yıldan başladığı yönünde kararlar veriliyordu.
- Yapılan bu değişiklik, Yargı kararına uyularak, 3 yıllık sürenin satışın yapıldığı tarihi izleyen yıldan itibaren başlayacağı yönünde düzenleme yapılmaktadır.

24- Amortisman Tabi Malların Sigorta Tazminatı Konusunda Düzenleme Yapılıyor:

- Amortisman tabi iktisadi kıymetler için alınan sigorta tazminatlarının zarar gören iktisadi kıymetler nedeniyle tazminatın alındığı tarihi takip eden 3 yıl içinde yenilenmesi veya benzer mahiyette başka bir iktisadi kıymetin (finansal kiralama ile alınanlar dahil) amortismanlarına mahsuben kullanılabilecek,
- Tazminatın alındığı tarihi takip eden 3 yıl içinde mahsup edilemeyen tutar, 3'üncü yılın kar ve zarar hesabına dahil edilecektir.

25- Tekerrür Uygulamasında Önemli Düzenlemeler Yapılıyor:

- Tekerrür uygulamasında uygulanacak artırımlı ceza tutarı; tekerrür uygulanmasına neden olan kesinleşmiş ceza/cezalar (vergi ziyai/usulsüzlük) tutarından fazla olamayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.
- **Örneğin;** Damga vergisi vb. nedenlerle vergi ziyai cezasının kesinleşmesi nedeniyle, mükelleflere daha sonraki yıllar için %50 artırımlı vergi ziyai cezası kesilebilmekteydi.
- Yapılan bu düzenleme ile, kesilecek cezalara uygulanacak tekerrür artırım, tekerrür uygulanmasını gerektiren ve daha önceden kesinleşen ceza tutarını (esas alınan birden fazla kesinleşmiş ceza olması halinde tutar olarak en yüksek ceza tutarını) geçemeyecektir.
- Beş ve iki yıllık sürenin hesabında, artırıma esas alınacak cezaların kesinleşme tarihinin esas alınacağı hükmü kanun maddesine konulmaktadır.

26- Vergi İncelemesine Başlanılmasından Veya Takdir Komisyonuna Sevk İşleminde Sonra Farklı Vergi Türleri İçin “Pişmanlıkla Beyanname” Verebilmenin Yolu Açılıyor:

- Mevcut düzenlemede, vergi incelemesine başlanıldığı tarihten itibaren, mükelleflerin pişmanlıkla beyanname vermeleri mümkün değildi.
- Yapılan düzenlemeyle, mükelleflerin haklarında vergi incelemesi başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevkinden sonra da, farklı vergi türlerinden pişmanlıkla beyanname vermelerine imkan sağlanıyor.

27- 5 Bin Lirayı Aşan Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezaları Uzlaşma Kapsamına Alınıyor:

- 5.000 TL’yi aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uzlaşma kapsamına alınmaktadır,
- 5.000 TL’yi aşmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarına Kanunun 376’ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan indirim oranının **%50 artırımlı** uygulanacağı düzenleniyor,
- Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde, cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı esas alınacağı düzenleniyor.
- *Yapılan yeni düzenlemede getirilen; “%50 artırımlı indirim” ile “fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarları” konularında oluşması muhtemel tereddütleri giderecek tebliğin ivedilikle çıkarılmasının gerektiği düşünülmektedir.*

28- Çifte Vergilendirme Anlaşması Hükümlerine Göre Vergilendirilmediğini İleri Süren Mükellefler İçin “Karşılıklı Anlaşma Müessesesi” Getiriliyor:

- Çifte vergilendirme anlaşmaları hükümlerine göre vergilendirilmediğini ileri süren mükelleflere, getirilecek karşılıklı anlaşma müessesesi kapsamında ihtilafların azaltılması yönünde düzenlemeler yapılıyor.

29- Sanayi Sicil Belgesine Haiz Mükelleflerin Aldıkları İmalat Sanayiine Yönelik Cumhurbaşkanlığı Tarafından Belirlenmiş Yeni Makine ve Teçhizatlara Uygulanan Avantajlı Amortisman Uygulama Süresi Uzatılıyor:

- VUK'nun Geçici 30'uncu maddesi kapsamında yeni makine ve teçhizatlara uygulanan avantajlı amortisman uygulama süresi **31.12.2023** tarihine kadar uzatılması yönünde düzenleme yapılıyor.

30- “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları” Damga Vergisi Yönünden Resmi Daire Kapsamına Alınıyor:

- Damga Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, resmi dairelerin sayıldığı maddeye “Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları” da dahil ediliyor.
- Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları damga vergisi açısından resmi daire kapsamına alınıyor.
- Ayrıca, genel ve özel bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna ediliyor.

31- Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğine Getirilen Kazanç İstisnasına Paralel KDV İstisnası Getiriliyor:

- Sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliği kazançlarına yönelik teslim ve hizmetler KDV Kanunu'nun 17/4-a maddesine göre istisna kapsamına alınıyor.

32- Özel Tüketim Vergi Kanununda Yer Alan Bazı Belirlemelerde Cumhurbaşkanlığı'nın Yetkileri Artırılıyor:

- ÖTV Kanununa göre Cumhurbaşkanlığına verilen; (III) sayılı listede yer alan mallar ile (II) sayılı listede yer alan mallara uygulanacak ÖTV oranını bir katına kadar artırma yetkisi üç katına kadar artırmaya olarak yeniden düzenlenmektedir.
- Ayrıca (II) sayılı listede yer alan tescile tabi araçlar için; farklı matrah grupları oluşturmaya, malların matrah grupların ve motor gücü bakımından belirleme yapmaya Cumhurbaşkanlığına yetki verilmektedir.
- Maddenin gerekçesinde; zararlı tütün mamulleriyle etkin mücadele ve otomotiv sektöründe oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun vergileme ölçülerinin hızlı ve etkin kullanılmasına yönelik bu düzenlemenin yapıldığı belirtilmektedir.
- Yine ÖTV Kanununa göre (II) sayılı listede, Traktör ve ATV /UTV araçlarından alınacak ÖTV tutarlarına ilişkin yeni belirlemeler yapılmaktadır.
- Yapılan bu değişiklikteki amacın; ÖTV matrahlarına göre farklı oranlarda vergilendirilen *motorlu karavanlarda* tek bir oranın uygulanmasına yönelik olduğu, maddenin gerekçesinde belirtilmektedir.

33- Varlık Yönetim Şirketlerinin Vergi İstisnaları Yeniden Düzenleniyor:

- Varlık yönetim şirketlerine kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen 5 yıl süresince uygulanan damga vergisi, harç ve KKDF istisnası sürekli hale getirilirken, söz konusu şirketlere tanınan BSMV istisna uygulaması kaldırılıyor.

34- Nakdi Sermaye Artırımları Nedeniyle Uygulanan İndirimin Yurt Dışından Getirilecek Sermayelere Artırımlı Uygulanmasına Yönünde Düzenleme Yapılıyor:

- %50 olarak uygulanmakta olan nakdi sermaye artırımına ilişkin indirim oranı,
- Yurt dışından getirilecek nakitle karşılanan kısmı için nakdi sermaye artış oranı yüzde 75 olarak yeniden belirleniyor.
- Burada; nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi müessesesiyle şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilmesi, özkaynakla finansmanın teşvik edilmesi ve ülkemize yabancı sermaye/yurt dışından kaynak girişinin artırılması hedefleniyor.

35- Kurumlar Vergisi Beyanname Verme Süresi Değiştiriliyor:

- Kurumlar vergisi beyanname verme süresi, hesap döneminin kapandığı ayı izleyen üçüncü ayın birinci gününden yirmibeşinci günü akşamına kadar verilecek.
- Buna göre; Nisan ayında verilmekte olan beyannameler, Mart ayında verilecek.
- Haziran ayında verilen YMM Tam Tasdik Raporlarının, Mayıs ayı içinde verilmesi gerekecek.

36- Yatırıma Katkı Tutarının %10'luk Kısımının Vergi Borçlarına Mahsup Edilme İmkânı Getiriliyor:

- Değişiklik öncesi uygulamada, hak kazılan yatırıma katkı tutarları, gerek yatırımdan gerekse yatırım döneminde diğer faaliyetlerden elde edilen gelirlere indirimli oranda kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle kullanılabilirdi.
- Yapılan yeni düzenlemeyle, yatırıma katkı tutarının yüzde 10'unun, ÖTV ve KDV hariç diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilmesine imkan sağlanıyor.
- Böylece, yatırım yapmak suretiyle hak kazanılan yatırıma katkı tutarlarının, belirlenen vergi borçlarına mahsup edilmek suretiyle mükelleflerin finansman ihtiyaçlarını gidermeye yönelik olumlu bir düzenleme yapılıyor.

KAYNAKÇA :

- *Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*